

Macedo, S. (2015). **Just married. Same-sex couples, monogamy & the future of marriage.** Princeton and Oxford: Princeton University Press, 320 pag., €26,99.

Een boek over het 'homohuwelijk' zou elke maand geactualiseerd kunnen worden. In de zomer van 2017 gaf Angela Merkel om electorale redenen ruimte voor het homohuwelijk in Duitsland en waren er initiatieven in China. Bij het ter perse gaan van deze recensie is bekend wat de uitslag is van het referendum in Australië. Ook Macedo's boek, over de invoer van het homohuwelijk in de VS, was twee dagen na de publicatie alweer achterhaald door de maatschappelijke ontwikkeling. Het boek van Macedo (hoogleraar Politiek en Menselijke Waarden aan Princeton University) kwam uit vlak voor de uitspraak in 2015 van het Hooggerechtshof die het homohuwelijk in alle staten mogelijk maakte. Ik vroeg hem per email wat hij daarvan vond. Hij was met veel Amerikanen blij dat jarenlang "criticizing conservative anti-gay rights arguments", in combinatie met het feit dat mensen uit de kast waren gekomen en de positieve beeldvorming in de media hadden geleid tot een fundamentele maatschappelijke verandering (Macedo 2017).

In de VS kenmerkt de strijd voor *same-sex marriage* (SSM) zich door geleidelijke stappen vooruit en achteruit. Staat voor staat werd het SSM veroverd en soms via referenda en wet- en regelgeving weer teruggedraaid. Een cruciale uitspraak van het Hooggerechtshof in 2013 ontnam staten de mogelijkheid SSM te verbieden, maar gaf alle Amerikanen nog niet het burgerrecht om te trouwen met een seksegenoot. Dat werd per staat bepaald. In 2015 sprak het Hooggerechtshof uit, dat het SSM in alle staten dient te worden erkend en gesloten dient te kunnen worden. Trump lijkt een tegenstander van gelijke rechten voor LHBTI. De Amerikaanse LHBTI-beweging is alert op de

mogelijkheid dat middels een amendement op de grondwet deze vorm van gelijkberechtiging teruggedraaid wordt op initiatief van Trump. Dat zorgt ervoor dat het boek zijn actualiteit behoudt.

De hoofdvraag van dit boek is: wat voorspelt de erkenning van het SSM voor de toekomst van het huwelijk als institutie? In het eerste deel beschrijft en analyseert Macedo uitgebreid het publieke en academische debat van de laatste decennia voor en tegen het SSM. Hij begint zijn betoog met het erkennen van de zorgen van de conservatieve tegenstanders over de ontwikkelingen de afgelopen decennia. De gezinsstructuur is zwakker geworden, het huwelijk instabieler (ook qua onderlinge betrokkenheid van de partners), de publieke ruimte is geseksualiseerd en er is een correlatie tussen mentale ziekten bij jongeren, echtscheiding van hun ouders en opgroeien in eenoudergezinnen. Talrijke argumentaties afkomstig uit politiek-conservatieve en orthodox-kerkelijke hoek worden beschreven en scherp geanalyseerd. Zo gaat Macedo in op het argument tegen SSM dat voortplanting de kern is van de menselijke natuur. Homoseksualiteit is niet natuurlijk en immoreel, omdat het ingaat tegen deze menselijke natuur (voortplanting) en er een bedreiging voor vormt. Orthodox gelovigen zien volgens Macedo vaginale coitus als 'organische lichamelijke eenwording' die de basis vormt voor een stabiel 'echt' huwelijk waarin *baby-making sex* bekroond wordt met procreatie: kinderen. Homoseksualiteit is een maatschappelijk probleem, omdat het een egoïstische keuze is. In deze argumentaties van tegenstanders van SSM wijst Macedo op inconsequente denkwijzen: onvruchtbare heteroseksuele partners mogen wel trouwen, ook als ze zich niet voort kunnen planten. En hij maakt duidelijk dat homoseksualiteit niet zozeer *gekozen* maar eerder *gegeven* is. Ook gaat Macedo in op het

opgroeien van kinderen binnen een SSM. Macedo onderkent dat kinderen die opgroeien bij hun biologische ouders daar een speciale betekenis aan kunnen ontleen. Maar dat betekent niet dat alles wat anders is veroordeeld moet worden als immoreel. "If ever there were a case of the *best* being the enemy of the *good*, this would be it" (p. 49).

In het tweede deel onderzoekt hij het belang van het huwelijk. Hij verwijst naar onderzoek over het positieve effect van gelukkige huwelijken voor psychische en fysieke gezondheid en het maatschappelijk belang daarvan (minder geweld, middelenverslaving en misdaad). Daarnaast merkt hij ook op dat dit gemiddelden zijn: kinderen van alleenstaande moeders functioneren vaak ook goed. Op basis hiervan pleit hij voor openstelling van het huwelijk voor mensen met hetzelfde geslacht. Legale erkenning zorgt voor verlaging van sociaal stigma en de daarmee gepaard gaande minderheidsstress. Hij richt hierbij de focus ook op het belang van het kind om op te groeien in een gezin waarbij de partners elkaar "ongeëvenaarde intimiteit, kameraadschap, emotionele steun en zekerheid" beloven.

In het derde deel gaat hij in op openstelling van het huwelijk voor meer dan twee partners (polygamie). Vroegere critici hadden vooral morele argumenten. Later werd hieraan toegevoegd dat polygamie gelieerd is aan patriarchale verhoudingen en status hiërarchie (de man mag wel meerdere vrouwen hebben, andersom niet). Macedo acht monogamie in het belang van gelijke rechten en status en een goed gezinsleven. Hij wijst er op dat er heel weinig onderzoek is gedaan naar polyamorie als sociale vorm. Macedo zou polygamie willen ontmoedigen, maar verwerpt vervolging van volwassenen die met wederzijdse toestemming polyamoreuze contacten onderhouden. Hij ziet vooralsnog polygamie als een blokkade voor een wederzijdse relatie gebaseerd op commitment. Hij acht

de tijd nog niet rijp om nu legale constructies te bouwen, eerst dient er meer onderzoek gedaan te worden. Toch biedt de academicus Macedo een open eind: "Seksueel open egalitaire gemeenschappen zijn eerder geprobeerd en zullen opnieuw uitgeprobeerd worden. Mijn scepticisme kan misplaatst blijken." (p. 203).

Macedo concludeert in zijn boek uiteindelijk dat het SSM geen bedreiging vormt voor de toekomst van het huwelijk. Goede huwelijken zijn gebaseerd op commitment, waar partners en hun kinderen zich goed bij voelen. Het SSM biedt juist meer mogelijkheden voor commitment.

Macedo heeft een zeer leesbaar en volledig boek geschreven waarin hij respect toont voor de zorgen van conservatieve Amerikanen en tegelijkertijd eenzijdige argumentaties van zowel voor- als tegenstanders zeer nauwkeurig fileert. Het boek is een aanrader voor politici, LHBTI-activisten en iedereen die iets meer over context van de totstandkoming van wetgeving op dit terrein wil weten. Voor behandelaars in de praktijk is het minder relevant.

Mathieu Heemelaar, hogeschooldocent Social Work

Literatuur

Barclay, S. 2016. A discussion of Stephen Macedo's *Just Married: Same-sex couples, monogamy and the future of marriage*. *Perspectives on Politics*, 14, 793-794.

Macedo, S. 2017. *Persoonlijke mededeling*.

Emailverkeer 16-08-17, 16-10-17 en 17-10-17.